

Obsah

I. Existuje nová vize cyrilometodějské tradice? Na okraj současné diskuze o kontinuitě a diskontinuitě v české církvi a společnosti.....	9
1. Cyrilometodějský partikularismus a univerzalismus	9
2. Manipulace s cyrilometodějskou ideou v komunistickém Československu.....	10
3. Antinomie nebo komplementarita sekulárních a křesťan- ských cyrilometodějských tradic?.....	16
II. Návraty k lokální cyrilometodějské úctě? Komplementární charakter velehradské tradice	23
1. Antické dědictví lokální a univerzální úcty	23
2. Lokální úcta ke světcům a univerzalita poutní stezky	25
3. Svatí Cyril a Metoděj a Slované	28
4. Cyrilometodějský poutník	33
III. Lokální a univerzální kořeny úcty svatých Cyrila a Metoděje. Politická nebo náboženská idea?.....	35
1. Tradice a úcta ke svatým	35
2. Lokální a univerzální úcta ke svatým a její politická pastorálnost	39
IV. Konstantin Filosof nebo svatý Cyril?	47
V. Olomouc (Velehrad) jako protagonista úcty svatých Cyrila a Metoděje na Západě a její hlasatelé ve 20. století ...	52
1. Kořeny novodobé úcty svatých Cyrila a Metoděje a role Olomouce v ní	52
2. Olomoučtí hlasatelé cyrilometodějské tradice 20. století...60	
2.1. <i>Cesty ke Stojanovu cyrilometodějství a jeho odkaz – Velehrad víry</i>	60
2.2 <i>Stojanův spolupracovník Adolf Špaldák</i>	70
2.3 <i>Olomoucký vklad do světové pokladnice poznání v díle Františka Dvorníka</i>	73
2.4 <i>Vojtěch Tkadlčík v ohnisku cyrilometodějské úcty v Olomouci v době komunistické totality a po roce 1989.....</i>	78
3. Svatí Cyril a Metoděj budoucí Evropě	82

VI. Cyrilometodějská tradice – dědictví a proroctví	84
1. Tradice nebo historie?.....	84
2. Cyrilometodějská tradice jako historická znalost.....	86
3. Cyrilometodějská tradice jako proroctví	90
VII. První velehradský unijní sjezd v roce 1907 a rozvoj cyrilometodějské tradice v jeho duchu – tvůrci a dědicové.....	95
1. Kontextuální četba vzniku cyrilometodějské tradice na Velehradě	98
2. <i>První unijní sjezd</i> na Velehradě v roce 1907 a kořeny jeho kontinuity	100
3. Cyrilometodějská tradice Velehradu jako evropsko-spirituální proroctví?.....	102
VIII. Cyrilometodějství a jezuité na Velehradě od roku 1890 do roku 1919	107
1. Příchod jezuitů na Velehrad a protijezuitská propaganda	110
2. Cyrilometodějská adaptace jezuitské přítomnosti na Velehradě	115
3. Misijní poslání jezuitů na Velehradě	121
3.1 <i>Exerciční hnutí jako vnitřní misie velehradských jezuitů</i> ...	123
3.2 <i>Papežský ústav sv. Cyrila a Metoděje pro misie slovanské jako vnější misie jezuitů</i>	126
4. Cyrilometodějství a ignaciánské charizma.....	132
VIII. Komemorativní a anamnetický ráz cyrilometodějské tradice	135
1. Kontextuální analýza cyrilometodějské tradice – cyrilometodějství a Velehrad.....	136
2. Polemické a kritické přístupy k cyrilometodějské tradici na Velehradě	139
3. Komemorativní a anamnetický ráz cyrilometodějské tradice na Velehradě	145
IX. Cyrilometodějská tradice v novém světle – Evropa na křižovatce v pohledu kard. Tomáše Špidlíka ...	151
X. <i>Martyrion</i> – svědkové víry 20. století. Teologická východiska k úctě „velehradských mučedníků“	165
1. Mučednictví v kontextu přelomu 20. a 21. století.....	167
2. Biblické základy ke společnému křesťanskému pojetí mučednictví na Východě a na Západě	176

2.1 Etymologický a teologický význam slova mučedník ve slovanských jazycích.....	176
2.2 Kulturní význam pojmu martyr v nebiblickém světě.....	177
2.3 Pojetí mučednictví ve starozákonní tradici a v pozdním židovství	182
2.4 Novozákonní východisko ke křesťanskému pojetí mučednictví	186
2.5 Tři kroky ke zrodu křesťanského pojetí mučednictví jako zkušenosti křesťana	187
3. Od mučednictví (<i>martyrium</i>) k <i>martyria</i> (svědectví).....	191
4. Staré a nové hranice jako východiska <i>martyrologia</i> 20. století a <i>martyria</i> 21. století	192
5. Exkulturalizace křesťanství?	196
6. Náboženský marketing a náboženská nemuzikálnost.....	198
7. <i>Martyria</i> jako kultura životního stylu 21. století.....	203
Prameny předložených studií	208
Bibliografie.....	210
Resumé	237
Summary	239
Jmenný rejstřík	241